

TEL AVIV **אוניברסיטת**
UNIVERSITY **תל אביב**

סילבוס מפורט

שם הקורס: קרקעות ישראל	
מרצה: איל ב דור	
סמסטר: 2	
דרישות הקורס: מבוא למדעי כדור הארץ	
הרכב הציון הסופי: מבחן 90, תרגילים 10	
מבנה הקורס	
נושא השיעור ותכני השיעור (מטלות, רשימת קריאה, משימות וכיו"ב)	תאריך / מס' שיעור
הגדרת הקרקע, אופק, פרופיל, חומר מוצא, בליה כימית, בליה פיזיקלית, ריאקטור, חמשת גורמי היווצרות הקרקע, ביוספירה, הידרוספירה, ליתוספירה, אופק אלוביאלי ואילוביאלי	1
: אקלים, חומר מוצא, זמן, טופוגרפיה וחומר אורגני במעגל היוצרות הקרקע. שלושת הפאזות בקרקע ויחסי גומלין, תכונות קרקע איכותיות לזיהוי אופקים, פדון, אפי-פדון	2
צפיפות גושית צפיפית אמתית. יחסי גומלין בין נפח אוויר למוצק, נזז, הומוס, כרטיס סקר הקרקע, מרקם, צבע, גיר. בדיקות כמותיות, חרסית סילט וחול, דיספרסיה, פלוקולציה	3
משולש המיון, מונסל, תרגיל בזיהוי תכונות קרקע, CO2 בקרקע, PH הקרקע, בליה כימית של חומצה חלשה, קרסט, יחסי גומלין בין המסת גיר, לחץ חלקי של CO2 ו-PH	4
סיוור להרי יהודה ושפלת החוף הפנימית	5
שטח פנים סגולי, חומרי מילוט, סקירה על אקלים ישראל וחומרי המוצא בישראל וקרקעות ישראל, הפאזה המוצקה, מינרלי חרסית, מערכות קוליאדליות, סדרת הבליה של מינרלי חרסית, איליט, מומטמורילוניט קאליניט גיבסיט. הופעות מינרלגיות אופיניות בעולם	6
הכנת מפת קרקע, נוסחת הסקר, סקר קרקע, שטח, GIS חישה מרחוק, פתיחת פרופילים, משמעיות	7
תהילכי בליה חמצון חוזר המסה הידרוליזה ומיום, מליחות קרקע, מושגים במיון והגדרת אופקים	8
מערכות מיון קרקעיות מקומיות והמגבלות שלהן, מיון לפי רביקוביץ, מיון לפי י.דן. הפרמטרים הנמדדים למיון: התבססות על חמשת גורמי היווצרות הקרקע	9
שיטת המיון הבינלאומית של ה-USDA, מושגים בינלאומיים בהגדרת תכונות קרקע למיון	10
עשרת יחידות המיון העולמיות ORDER מיוני משנה SUB-ORDER GROUPS - הקשר לישראל. שיטות מתקדמות לבדיקת קרקעות.	11

TEL AVIV אוניברסיטת
UNIVERSITY תל אביב

סילבוס מפורט

זיהוי קרקע על פי שמה והגדרה שמית מובנית של קרקע נתונה, טבלאות המרת שמות משיטה לשיטה. סיכום כללי	12
קריאת חובה:	
רשות: נעם להב – יסודות מדע הקרקע רביקוביץ – קרקעות ישראל Arieh Singer, The Soils of P.W. Birkeland, Soil and Geomorph	
http://cals.arizona.edu/OALS/soils/israel/israel	
	הערות